

Valtuustoaloite ilotulitusten rajoittamiseksi eläinten, ihmisten ja luonnon hyväksi / Hyvinvointilautakunnan lausunto

Kaupunginvaltuusto 13.02.2023 § 16

“Uuden vuoden ilotulitukset sekä muuna aikana järjestettävät ilotulitukset saavat aikaan lemmikki- ja luonnoneläimille suurta pelkoa ja kärsimystä sekä saastuttavat ympäristöä monin tavoin.

Esitämme, että Ylöjärvi selvittäisi mahdollisuutta rajoittaa ilotulitteiden ampumista joko kokonaan tai vain muutamaan paikkaan kaupungissa. Toivomme, että kaupungin omat toimijat eivät enää järjestäisi tapahtumien yhteyteen ilotulituksia, vaan järjestäisivät mieluummin monipuolisia esityksiä tai tapahtumia ja toimintaa esim. valotaidetta Loiste valotaidefestivaalin tavoin.

Useissa ylöjärveläiskodeissa on koiria, kissoja tai muita lemmikkejä. Ylöjärven alueella on paljon myös hevostoimintaa ja -talleja sekä maatiloja. Kotieläinten lisäksi myös luonnonvaraiset eläimet pelästävät ääni- ja valosaastetta. Joka vuodenvaihteessa mm. lintuja kuolee paukkujen ja valoräjähdyksen aiheuttamaan törmäilyyn, stressiin ja pelkoon.

Rakettien äänenpaine voi olla jopa 110-170 desibeliä. Se voi aiheuttaa ihmisellekin kuulovamman kerrasta. Äkillistä ääntä säikähtänyt eläin alkaa usein pelätä muunkinlaisia ääniä, paukkuarkuus yleensä vain voimistuu ajan kuluessa. Vuodenvaihteessa 2022 ilotulitteet aiheuttivat Tukesin mukaan ihmisille 20 silmävammaa, joista osa vaati leikkaushoitoa. Tulipaloja raketit aiheuttivat yhteensä 79 kappaletta.

Uutena vuonna on nyt sallittua ampua ilotulitteita klo 18 – 02 välisenä aikana. Räjähdyksiltä ei pääse pakoon missään päin kaupunkia ja aikarajoja noudatetaan huonosti. Tosin tuokin 8h on liian pitkä aika pelätä. Joka uusi vuosi pääsee koti- ja lemmikkieläimiä karkuun, kun ne pelästävät pauketta ja räjähdyksiä, joita tulee sallitun ajan ulkopuolella, vaikka omistajat olisivat kuinka varuillaan. Puhumattakaan ilmansaasteista, joita ilotulitteiden räjäyttelystä aiheutuu sekä roskista, joita jää ympäristöä saastuttamaan.

Valtakunnallinen kansalaisaloite ”Rajat räiskeelle” keräsi 65.000 allekirjoitusta ilotulitteiden kieltämiseksi lyhyessä ajassa vuonna 2019.

Ilta-lehti uutisoi lokakuussa 2022, kuinka 65 000 allekirjoitusta kerännyt Rajat räiskeelle -kansalaisaloite tyrmättiin eduskunnan talousvaliokunnassa.

Aloitteen tavoitteena oli saada vähennettyä ilotulitteista ihmisille, eläimille ja ympäristölle aiheutuvia haittoja kieltämällä osan ilotulitteista kuluttajamyynti, tämä ei saanut valitettavasti kannatusta talousvaliokunnassa.

Yle Uutiset kertoi tammikuussa -23, että Eduskunnan talousarviovaliokunta vaatii kuitenkin Työ ja elinkeinoministeriötä selvittämään keinot rakettien haittojen vähentämiseksi. Tästä on aloitettu laaja selvitystyö, joka on kansalaisaloitteen ansiota. Tämä asia on otettu siis vakavasti myös eduskunnassa.

Monet kaupungit ovat oma-aloitteisesti rajanneet tai kieltäneet ilotulitteiden käyttöä kaupungin alueella. Jotkut kaupungit (kuten Kokkola) ovat järjestäneet

ilotulituksen sijaan ammattimaisen valonäytöksen taivaalle. Vantaalla ovat esim. Tuire Kaimio ja Vaula Norrena jättäneet viime vuoden lopulla valtuustoaloitteen ilotulitusten rajoittamisesta. Tampereella on keskusta-alueella ilotulitteiden käyttökielto-alue yleisen turvallisuuden takaamiseksi. Myös kauppaketju Lidl ei myy ollenkaan ilotulitteita kuluttajille, joka on mielestämme esimerkillistä toimintaa kaupan alalla.

Esitämme, että Ylöjärven kaupunki tutkii mahdollisuutta rajoittaa ilotulitteiden ampumista joko kokonaan tai vain muutamaaan paikkaan kaupungissa sekä lopettaa omissa tilaisuuksissaan ilotulitusten järjestämisen.

Vihreä valtuustoryhmä ym.”

Päätös Kaupunginvaltuusto päätti lähettää em. valtuustoaloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus 20.03.2023 § 104

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus Kaupunginhallitus päättää lähettää valtuustoaloitteen ympäristölautakunnalle ja hyvinvointilautakunnalle lausuntoa varten.

Päätös Hyväksyttiin.

Ympäristölautakunta 25.01.2024 § 12

Valmistelija Ympäristöpäällikkö Sini Yli-Öyrä

Ilotulitteiden käyttöä on rajoitettu lainsäädännössä muun muassa laissa vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta (390/2005) sekä Valtioneuvoston asetuksessa räjähteiden valmistuksen ja varastoinnin valvonnasta (819/2015).

Ilotulitteita on lain vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta (390/2005 91 §:n mukaan käytettävä siten, ettei niiden käytöstä aiheudu henkilö- ja omaisuusvahinkojen vaaraa. Valtioneuvoston asetuksen räjähteiden valmistuksen ja varastoinnin valvonnasta (819/2015) 63 §:n mukaan pelastusviranomaiselle on tehtävä ilmoitus ilotulitteiden yksityisestä käytöstä viimeistään viisi vuorokautta ennen ilotulitteiden käyttämistä. Ilotulitteita voidaan käyttää joulukuun 31 päivän klo 18 ja tammikuun 1 päivän klo 2:n välisenä aikana ilman pelastusviranomaiselle tehtävää ilmoitusta, jollei pelastusviranomaisen ole paikallisesti muuta määrännyt. Mikäli kyseessä on muu kuin yksityisen henkilön järjestämä yksityistilaisuus, on kysymyksessä ilotulitusnäytös, jonka järjestäjän tulee tehdä myös ilmoitus poliisille.

Kemikaalilain 92 §:n mukaan pelastusviranomaisen voi antaa ilotulitteiden käyttöä koskevia paikallisista olosuhteista johtuvia, pelastustoimen aluetta tai sen osaa koskevia yleisiä määräyksiä. Näissä määräyksissä pelastusviranomaisen voi sallia tiettyinä aikoina tai tietyissä paikoissa ilotulitteiden käytön ilman pelastusviranomaiselle tehtävää ilmoitusta. Samoin pelastusviranomaisen voi

kieltää ilotulitteiden käytön pelastustoimen alueella sellaisissa paikoissa, joissa käytön voidaan katsoa aiheuttavan erityistä vaaraa.

Ylöjärven ympäristönsuojeluviranomaisena toimiva ympäristölautakunta valvoo jätelain (646/2011) noudattamista. Jätelain 72 §:n mukaisen roskaamiskiellon mukaan ympäristöön ei saa jättää jätettä, hylätä konetta, laitetta, ajoneuvoa, alusta tai muuta esinettä eikä päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä, ihmisen tai eläimen loukkaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa. Jätelain 73 §:n mukaan roskaajan on poistettava roskaava esine tai aine ympäristöstä ja muutoinkin siivottava roskaantunut alue. Ilotulitteiden käyttäjien tulee siten huolehtia ympäristön siivoamisesta käytön jälkeen.

Ylöjärven kaupungin alueella toimivaltainen viranomaisen ilotulitteiden käyttöä koskevien paikallisten määräysten antamisessa on Pirkanmaan pelastuslaitos. Ympäristölautakunnalla ei ole toimivaltaa ilotulitteiden käyttöön liittyvien aluerajoitteiden tai muiden kieltojen asettamisessa eivätkä lautakunnan alaiset yksiköt järjestä kaupungin alueella ilotulituksia sisältäviä tapahtumia.

Esittelijä	Johtava rakennustarkastaja Johanna Venäläinen
Päätösehdotus	Ympäristölautakunta päättää antaa lausuntonaan kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle selosteosan mukaisen vastauksen valtuustoaloitteeseen.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti. -----

Hyvinvointilautakunta 13.02.2024 § 22
102/11.00.00/2023

Valmistelija Vapaa-aikajohtaja Minna Vallin

Vapaa-aikapalvelujen järjestämä perinteinen uudenvuodentapahtuma huipentuen ilotulitukseen on Ylöjärvellä suosittu ja pidetty tapahtuma. Tapahtuman yleisömäärä on melko vakiintunut. Palaute tapahtumasta sekä yleisöltä, esiintyjiltä että tapahtuman järjestämiseen osallistuneilta on ollut pääsääntöisesti hyvää. Tapahtuman kävijämäärässä ei ole ollut havaittavissa laskua.

Viime vuosina uudenvuodentapahtumassa on ollut liikuntakeskuksella esim. maksuttomia liikunnallisia aktiviteetteja, kuten yleisöluistelua ja sulkapallon pelaamisen kokeilumahdollisuus. Lisäksi tapahtumassa on ollut lastenorkesteri, tempuratoja jne. Tapahtuma on päättynyt ilotulitukseen.

Ilotulitusnäytösten hinta on viime vuosina laskenut voimakkaasti. Nykyisellään ilotulituksen osa koko uudenvuoden tapahtumabudjetista ei ole merkittävän iso (vuoden 2023 uudenvuoden tapahtuman ilotulituksen hinta 1700 €). Joulunavaustapahtuman ilotulituksesta luovuttiin 2023 ja siten uudenvuodenaaton tapahtuma oli vuoden aikana ainoa kaupungin järjestämä tapahtuma, jossa oli ilotulitus.

Yksi vaihtoehto ilotulitukselle on drone-valoshow. Se on hinnaltaan huomattavasti kalliimpi kuin ilotulitus. Drone-valoshow'n hintaan vaikuttavat

esim. show'n kesto, dronien lukumäärä, käytettyjen dronien tekniset ominaisuudet, valaistuksen monimutkaisuus ja tarvittava suunnittelutyö. Hinnat vaihtelevat alkaen n. 15000–20000 eurosta. Yleensä näytöksissä on vähintään 50–100 dronea ja jokainen näytöksessä käytettävä drone maksaa satoja euroja.

Vapaa-aikapalvelut on koonnut uudenvuodentapahtuman toteuttamiseen seuraavat vaihtoehdot:

1. Tapahtuma pidetään jatkossakin 31.12. klo 17-20 huipentuen ilotulitukseen.
2. Tapahtuma 31.12. klo 17-20 huipentuu johonkin muuhun kuin ilotulitukseen esim. droneilla toteutettavaan valonäytökseen. Tällöin lisärahoituksen tarve tapahtumalle on välttämätöntä, koska näyttävää valonäytöstä ei nykyisten ilotulitusnäytösten hinnalla pystytä järjestämään. Lisähaasteita asettaa myös valonäytösten saatavuus ja toteuttajien vähyys.
3. Tapahtumapäivä vaihdetaan ja järjestetään esim. uudenvuoden päivänä 1.1. klo 13-17. Tapahtuma järjestettäisiin ilman ilotulista. Tapahtuman luonne muuttuisi, vaikka sisätiloissa järjestettävät toiminnot pysyisivät samankaltaisina. Tapahtuma olisi enemmän tavanomaisempi perhetapahtuma.

Lisätiedot

Minna Vallin p. 0505611108, minna.vallin@ylojarvi.fi

Esittelijä

Vapaa-aikajohtaja

Päätösehdotus

Hyvinvointilautakunta keskustelee uudenvuoden tapahtuman tuottamisesta.

Päätös

Keskustelun kuluessa jäsen Juha Tuominen esitti, että hyvinvointilautakunta antaa lausuntonsa edellä olevan selosteosan kohdan 1 mukaisena. Jäsenet Tuija Hirsimäki, Elina Ojaranta ja Esa Toikkonen kannattivat esitystä.

Keskustelun kuluessa jäsen Sari Listenmaa esitti, että hyvinvointilautakunta antaa lausuntonsa edellä olevan selosteosan kohdan 3 mukaisena. Tätä esitystä ei kannatettu.

Muita vaihtoehtoja lausunnon antamiseksi ei esitetty.

Näin ollen hyvinvointilautakunta päätti todeta lausuntonaan, että Ylöjärven kaupungin uudenvuodentapahtuma toteutetaan jatkossakin 31.12. klo 17-20 niin, että tapahtuma päättyy ilotulitukseen.

Jäsen Sari Listenmaa jätti asiaan eriävän mielipiteensä.
